

безпеченні дотримання принципів верховенства права, справедливості, свободи та гуманізму під час виконання своїх службових обов'язків.

Рівень правової культури працівників цивільної авіації обумовлюється їхнім правовим статусом, в якому відбито всі сторони юридичного буття кожного конкретного працівника. Правовий статус є акумулюючою категорією, що розкриває юридичний аспект соціального стану працівника, його взаємини з різними суб'єктами суспільного життя. За допомогою цієї категорії встановлюються стандарти можливої і необхідної поведінки, що забезпечують нормальну діяльність авіаційного персоналу в національному та міжнародному просторі.

В період становлення та розвитку незалежної демократичної держави правова культура розглядається як стратегічний феномен, покликаний зайняти провідну роль в суспільному житті. Рівень правової культури авіаційного персоналу залежить, перш за все, від правового розвитку особистості, виражений у правовому менталітеті, правосвідомості і правових установках, а також від її правової освіти та діяльності у відповідності до сформованих ціннісно-нормативних орієнтацій.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 року № 3393 – XII // Офіційний вісник України. – 2011. – № 46. – Ст. 1881.
2. Повітряне право України : навчальний посібник / За заг. ред. д-ра ю.н. В.В. Костицького. – Дрогобич : Коло, 2011. – 552 с.
3. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / [С.В. Бобровник, Ю.Л. Власов, В.С. Журавський та ін.] ; за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 688с.

УДК 378.126.007:34 (043.2)

Безпальча О.О.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Освіта покликана формувати творчу особистість, розвивати її таланти, розумові та фізичні здібності, виховувати високі моральні якості, збагачувати інтелектуальний потенціал суспільства, забезпечувати соціально-економічну та духовну сфери висококваліфікованими фахівцями. В Україні освіта визнається основою культурного, духовного, соціального, економічного розвитку держави, ґрунтується на засадах демократії, національної свідомості, пріоритету загальнолюдських духовних цінностей. Її метою є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства [1, с. 112]. Національна доктрина розвитку освіти України одним із головних завдань визнає підвищення рівня професіоналізму й творчого потенціалу викладачів освітніх установ профільної спрямованості [4]. Особливо актуальною ця проблема постає у зв'язку зі змінами в організації процесу вищої освіти. Адже у вищих навчальних закладах посилюється орієнтація на формування творчої особистості майбутнього випускника, його морального й творчого потенціалу. Зміни в організації вищої освіти обумовлюють проблему підготовки кадрового педагогічного потенціалу.

У науковій літературі виділяють наступні загальні вимоги до викладача вищих навчальних закладів: 1) професійна компетентність, яка базується на спеціальній науковій, практичній і психолого-педагогічній підготовці; 2) загальнокультурна і гуманітарна компетентність, що включає в себе знання основ світової культури, гуманістичні особистісні якості, відповідальність за результати власної діяльності, мотивації до самовдосконалення; 3) креативність, що передбачає сформованість нестандартного мислення, володіння інноваційною стратегією і тактикою, адаптацією до змін змісту і умов професійної діяльності; 4) комунікативна компетентність, котра включає володіння державною та іноземними мовами, сучасними засобами зв'язку і основами комп'ютерної гра-

мотності; 5) соціально-економічна компетентність, що передбачає володіння основами сучасної ринкової економіки, знання законів бізнесу, азів екології і права [3, с. 12].

Що стосується вимог до особистісних якостей викладача, то для налагодження оптимальних стосунків зі студентами він має володіти такими рисами, як об'єктивність в оцінці знань; поважне ставлення до студентів; доброзичливість, вимогливість та ін. Студент має сприйматись викладачем як суб'єкт навчання, їх взаємодія має будуватись на основі діалогу, що забезпечує суб'єкт-суб'єктні стосунки, котрі ґрунтуються на рівності позицій, повазі та довірі [2, с.12]. Саме це дає змогу зрозуміти один-одного і є найкращим способом взаємодії, а також допомагає задовольнити особисті потреби і інтереси всіх учасників навчального процесу.

Доцільно зазначити, що лише викладачі, які досягли розвитку власної творчої індивідуальності, здатні зробити найбільший внесок у розвиток особистості своїх студентів, впливати на їхні життєві цінності, стимулювати розвиток їх творчих сил і здібностей.

Важливою передумовою становлення професіоналізму й педагогічної майстерності викладача-юриста вищої школи є наявність необхідних соціально-педагогічних якостей і психолого-педагогічних умінь. При цьому варто враховувати те, що соціально-педагогічні якості – це результат виховного впливу на особистість сім'ї, освітньо-виховних закладів та ін. Викладачеві-юристові для успішного виконання поставлених перед ним завдань недостатньо добре знати свій предмет. Він повинен мати педагогічну майстерність, добре розуміти, що таке педагогічний процес, форми цього процесу, методи навчання студентів. Адже призначення викладача – бути ланкою у переданні суспільного та професійного досвіду, сприяти соціальному прогресові.

Важливим показником педагогічної майстерності є професійні знання. Студенти високо цінують викладача, який володіє глибокими знаннями зі свого фаху, виявляє обізнаність зі спорідненими дисциплінами. Це вимагає від нього щоденної наполегливої праці над собою, накопичення і систематизації нових наукових знань.

Серед якостей особистості викладача, визначальних у процесі становлення педагогічної культури, майстерності й професіоналізму, особливо важливим є педагогічний такт. Відчуття міри у процесі спілкування зі студентами з урахуванням їхнього фізичного, і передусім психічного стану. Педагогічний такт ґрунтується на глибоких знаннях психології студентів, їхніх індивідуальних особливостей.

Особливість сучасного викладача, значною мірою, визначається його ерудицією, високим рівнем культури. Педагог повинен бути і носієм високої індивідуальної культури, наочним зразком, своєрідним еталоном поведінки для своїх вихованців.

Література

1. Гусарев С.Д. Юридична деонтологія: навчальний посіб. / С.Д. Гусарев, О.Д. Тихомиров. – К.: Знання, 2005. – 655 с.
2. Матушанский Г.У. Основные характеристики психолого-педагогической подготовки и переподготовки преподавателя высшей школы на современном этапе / Г.У. Матушанский, Ю.В. Цвенгер // Психологическая наука и образование. – 2001. – №2. – С. 26-31.
3. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / О.Г. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко. – К.: НПУ, 2003. – 267 с.
4. Національна доктрина розвитку освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.

УДК 37: 342(043.2)

Давиденко А.О.,
студентка,

Інститут аерокосмічних систем управління,
Національний авіаційний Університет, м. Київ
Науковий керівник: Макеєва О. М., старший викладач

ПРАВОВА ОСВІЧЕНІСТЬ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ

Наукове спрямування, попри всі кризові прояви, політичні симпатії або, навпаки, різні дисфункції суспільного розвитку, ніколи не полишало ні гуманітарного видавничого простору, ні юридичного наукового доробку. Це, зокрема, стосується проблематики, пов'язаної з правовим вихованням, правовою освітою, правовою культурою, правовою свідомістю особи [1, с. 241].

Метою даного наукового дослідження є визначення ролі категорії "правова освіченість" у розвитку правової системи України та правовій науці.

Щодня ми безпосередньо відчуваємо потребу не лише особистого опанування правовими знаннями, а й необхідність більш високого рівня